Pobrane z czasopisma Studia Bia?orutenistyczne **http://bialorutenistyka.umcs.pl**
Data: 22/11/2026 00:41:07

DOI:10.17951/sb.2015.9.367
Studia Białorutenistyczne 9/2015

Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe*, Wisznice 22–24.06.2015

W dniach 22–24.06.2015 roku w Wisznicach (pow. bialski) odbyła się kolejna edycja Międzynarodowej Konferencji Naukowej z cyklu „Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe". Organizatorami tegorocznej konferencji byli: Zakład Białorutenistyki Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS, Zakład Historii Krajów Europy Wschodniej Instytutu Historii UMCS, Zakład Edukacji Międzykulturowej Instytutu Pedagogiki UMCS, Polskie Towarzystwo Białorutenistyczne, Podlaska Fundacja Wspierania Talentów w Białej Podlaskiej oraz Stowarzyszenie „Razem dla Wisznic". W konferencji wzięło udział ponad czterdziestu naukowców z trzech krajów: Polski (Białystok, Bielska-Biała, Lublin, Olsztyn, Warszawa, Wrocław), Białorusi (Mińsk, Homel) oraz Niemiec (Oldenburg).

Uczestników konferencji przywitał przewodniczący Komitetu Organizacyjnego Konferencji prof. dr hab. Siergiej Kowalow – pracownik Zakładu Białorutenistyki Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS w Lublinie. Życzenia owocnych obrad i twórczych dyskusji w imieniu Konsula Białorusi w Białej Podlaskiej Uładzislawa Chały przekazał wicekonsul Siarhiej Alaksiejeu. Został także odczytany list do uczestników konferencji wystosowany przez nieobecnego na obradach prof. dra hab. Michała Sajewicza – dyrektora Instytutu Filologii Słowiańskiej UMCS w Lublinie i zarazem przewodniczącego Zarządu Głównego Polskiego Towarzystwa Białorutenistycznego.

Obradom plenarnym konferencji, w których wystąpiło pięciu prelegentów, przewodniczyli: prof. dr hab. H. Twaranowicz (Uniwersytet w Białymstoku) oraz dr hab. Mikałaj Chmialnicki (Białoruski Uniwersytet Państwowy). Jako pierwszy referat pt. *Беларуская тапанімія ў часы Рэчы Паспалітай* wygłosił Ihar Kapyłou z Narodowej Akademii Nauk Białorusi. W dalszej części zebrani wysłuchali czterech referatów: Iryna Bahdanowicz z Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego w Mińsku dokonała analizy wiersza *Kraków* Adeli z Ustronia pod kątem jego powiązań z poematem *Macocha*, Gun-Britt Kohler z Uniwersytetu w Oldenburgu omówiła problematykę polską na stronach czasopisma „Nasza Niwa", Helena Głogowska z Wyższej Szkoły Informatyki i Ekonomii TWP w Olsztynie przedstawiła dzieje i profil pisma „Białoruski Dzień" na tle czasopiśmiennictwa białoruskiego w latach 1927–1928, z kolei Nina Barszczewska z Uniwersytetu Warszawskiego zaprezentowała projekt badawczy Katedry Białorutenistyki UW pt. *Kulturowo-językowe dziedzictwo Podlasia*.

Po przerwie obrady były kontynuowane w trzech sekcjach: historyczno-kulturowej, literaturoznawczej i językoznawczej. Pierwsza sekcja, której przewodniczyli Helena Głogowska (Wyższa Szkoła Informatyki i Ekonomii TWP w Olsztynie) i Wiktoryja

Pobrane z czasopisma Studia Bia?orutenistyczne **http://bialorutenistyka.umcs.pl**
Data: 22/11/2026 00:41:07

Bareckaja (Państwowy Uniwersytet Techniczny w Homlu), zebrała się w Sali Konferencyjnej Urzędu Gminy w Wisznicach. Uczestnicy konferencji wysłuchali jedenastu referatów poświęconych tematyce zarówno dawnej (Witold Kołbuk z KUL, *Duchowieństwo unickie w środowisku społecznym na ziemiach nadbużańskich w XVIII i XIX wieku*; Irena Matus z Uniwersytetu w Białymstoku, *Deklarowanie gotowości przejścia na prawosławie duchownych unickich w obwodzie białoruskim w latach 1836–1839*), jak i współczesnej (Ireneusz Makuchowski z UMCS, *Wybory na Białorusi w latach 1994–2010 na łamach* „Gazety Wyborczej" *i* „Rzeczypospolitej"). Szczególne zainteresowanie badaczy wywołała historia ziem polskich i białoruskich w okresie pierwszej i drugiej wojny światowej. Referaty na ten temat wygłosili między innymi: Piotr Bednarz (UMCS), *Prasa szwajcarska wobec sytuacji na Białorusi w 1915 r.*; Dariusz Tarasiuk (UMCS), *Los uchodźców na Białorusi w 1915 r. w świetle „Diariusza" Michała Stanisława Kossakowskiego*; Mariusz Korzeniowski (UMCS), *Wpływ uchodźców na rozwój polskiej oświaty w guberniach białoruskich w latach I wojny światowej*; Roman Wysocki (UMCS), *Kwestia białoruska w polityce Rządu RP na uchodźstwie w latach 1939–1944*. Jeden referat został poświęcony Józefowi Piłsudskiemu i jego stanowisku wobec białoruskiego ruchu narodowego (Mirosław Szumiło z UMCS), jeden – różnicom kulturowo-religijnym jako komponentowi wiedzy i poglądów Polaków na temat wielokulturowości (Ilona Nowakowska-Buryła i Marzena Okrasa z UMCS), jeden – paralelom polsko-słowacko-białoruskim w pieśniach obrzędowych (Halina Kutyrowa-Czubała z Akademii Techniczno-Humanistycznej w Bielsku-Białej).

W sekcji literaturoznawczej, której przewodniczyli Iryna Bahdanowicz z Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego w Mińsku oraz Ihor Nabytowycz z UMCS w Lublinie, wygłoszono dziesięć referatów, z których każdy został poświęcony twórczości wybranego pisarza w kontekście jego związków z najbliższym sąsiadem: Polską lub Białorusią. W centrum uwagi literaturoznawców z Białorusi znalazła się twórczość J. U. Niemcewicza (Alena Mankiewicz z Narodowej Akademii Nauk Białorusi), Melchiora Wańkowicza (Mikałaj Chmialnicki z Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego w Mińsku) oraz proza białoruska z lat 20. ubiegłego wieku (Iwan Nawumienka z Białoruskiego Uniwersytetu Państwowego w Mińsku). Z kolei badacze polscy zaprezentowali wyniki swoich analiz prowadzonych na materiale twórczości Maksima Hareckiego (Katarzyna Drozd z Uniwersytetu Warszawskiego), Janki Bryla (Anna Alsztyniuk z Uniwersytetu w Białymstoku), Swiatłany Aleksijewicz (Sylwia Kryńska-Kawka z UMCS), Masieja Siadniowa (Halina Twaranowicz z Uniwersytetu w Białymstoku), Salomei Pilsztynowej-Rusieckiej (Ihor Nabytowycz z UMCS) oraz Kastusia Tarasawa (Siergiej Kowalow z UMCS).

W sekcji językoznawczej, której przewodniczyli Nina Barszczewska (UW) oraz Ihar Kapyłou (Narodowa Akademia Nauk Białorusi), wygłoszono siedem referatów. Ich tematyka oscylowała wokół różnych aspektów pogranicza polsko-wschodniosłowiańskiego (M. Olejnik z UMCS, *Pogranicze polsko-wschodniosłowiańskie w świetle nazw terenowych*; M. Kojder z UMCS, *Nazwiska patronimiczne z formantem -uk w inskrypcjach nagrobnych na wybranych cmentarzach południowego Podlasia*;

Pobrane z czasopisma Studia Bia?orutenistyczne **http://bialorutenistyka.umcs.pl**
Data: 22/11/2026 00:41:07

M. Koper, *Mikrotoponimia na pograniczu polsko-ukraińsko-białoruskim*), a także wybranych zagadnień dotyczących polsko-białoruskich i białorusko-polskich wpływów językowych (W. Ułasiewicz z Narodowej Akademii Nauk Białorusi, *Новыя і актуалізаваныя за па зычанні з польскай мовы ў беларускай мове пачатку XXI ст. і іх адлюстраванне ў лексікаграфічных выданнях*; Anastasija Marozawa z Narodowej Akademii Nauk Białorusi, *Запазычанні з поль скай мовы як лексічны кампанент варыянтнай пары*; Jadwiga Kozłowska-Doda z UMCS, *Semantyczna kategoria ilości w świetle gramatyk, poradników, podręczników współczesnego języka białoruskiego*). Odczytano także tekst referatu nieobecnego na konferencji Michała Sajewicza pt. *Formy homonimiczne zaadaptowanych chrześcijańskich imion męskich w Kleszczelach na Podlasiu w połowie XVI wieku.*

Międzynarodowa Konferencja Naukowa *Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe* od lat zasłużenie cieszy się dużą popularnością w polskim i białoruskim środowisku slawistycznym. Tu spotykają się zarówno filolodzy, jaki i historycy, socjolodzy, kulturoznawcy, muzykolodzy, etnografowie, religioznawcy z Polski, Białorusi i innych krajów europejskich. Wyniki swoich badań prezentują zarówno uznani, zasłużeni dla dialogu polsko-białoruskiego naukowcy, jak i badacze dopiero rozpoczynający karierę naukową. Zadaniem konferencji jest nie tylko rekonesans badawczy, ale także konsolidacja polskiego i białoruskiego środowiska slawistycznego oraz nakreślenie kierunków dalszej współpracy. Tradycją organizowanej od 1993 roku naprzemiennie w Polsce i na Białorusi konferencji z cyklu „Polsko-białoruskie związki kulturowe, literackie i językowe" jest życzliwa, sprzyjająca zwłaszcza młodym naukowcom atmosfera oraz podejmowanie przez referentów dotąd niezbadanych lub mało opracowanych zagadnień badawczych.

Organizatorzy tegorocznej konferencji planują publikację wygłoszonych referatów w roczniku „Studia Białorutenistyczne" – czasopiśmie ukazującym się od 2007 roku nakładem Wydawnictwa Uniwersytetu Marii Curie-Skłodowskiej w Lublinie.

Agnieszka Goral, Dariusz Tarasiuk